Zutphen Lochem gemeente Deventer gemeente Rheden

Kabinet der Nederlandse Regering
t.a.v. de heer A.A. Aartsen
Postbus 20001
2500 EA Den Haag

datum	zaaknummer	uw brief/kenmerk
7 oktober 2025	2025-00xxxxx	geen
behandeld door	**doorkiesnummer**	**bijlage(n)**
H. Doeleman	06-51591877	geen

onderwerp
Reactie IJssellijn-gemeenten op Rapport
Spoorgoederenvervoer en leefomgeving

Geachte leden van het kabinet,
Geachte heer Aartsen,

Namens de colleges van burgemeester en wethouders van de gemeenten langs de IJssellijn willen wij graag een aanvulling geven op het aan u aangeboden rapport 'Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving' en de bijbehorende bijlage 'Pleidooi voor een ambitieus spoorgoederenvervoer'.

Allereerst willen wij de leden van het Platform Spoorgoederenvervoer en Leefomgeving een compliment geven voor de constructieve en duidelijke advisering.
Weliswaar vinden wij dat het vervoer over water nog meer de voorkeur heeft boven vervoer over spoor, maar de maatschappelijke kosten en baten voor het spoorgoederenvervoer lijken in ieder geval gunstiger dan vervoer over de weg De totale maatschappelijke effecten van verschillende vervoerswijzen betreffen niet alleen de directe kosten, maar ook indirecte effecten zoals milieu-impact, geluidshinder en verkeersveiligheid en kwalitelt van de woon- en leefomgeving.

Ten aanzien van vijf punten zouden wij de lijn van het rapport graag willen versterken:

1. Inzake advies 2 stellen wij voor het vervoer door dichtbevolkte gebieden zoveel mogelijk te beperken en een gemeenschappelijk beeld te ontwikkelen over welke aantallen en risico's aanvaardbaar zijn. Doel is een duurzaam evenwicht tussen het vervoer van gevaarlijke stoffen, ruimtelijke ontwikkelingen en veiligheid tot stand te brengen. Daarvoor willen wij het belang benadrukken om sturingsmogelijkheden op risico's te behouden (limieten/plafonds). Een nieuw gemeenschappelijk toetsingskader met mogelijkheden voor de inzet van routering is in onze ogen noodzakelijk.

2. Inzake advies 3 vragen wij uw aandacht voor het voorkomen van geluid, trillingen en extra overwegen bij eventuele capaciteitsuitbreiding en/of nieuwe trajecten. Zeker gezien de woningbouwopgaven van onze gemeenten en de versterking van aantrekkelijkheid van leefomgeving in onze stads- en dorpscentra, waarin de treinstations vaak centraal gesitueerd zijn. Dit betekent dat de voorgestane groei niet zomaar via het bestaande routeringen op te vangen is. Bovendien zijn deze treinstations en bijbehorend spoor en voorzieningen niet op de toekomstig gevraagde capaciteit ingericht.

3. Ten aanzien van het vervoer van gevaarlijke (vloei)stoffen zoals CNG willen wij benadrukken dat het inzetten op transport door buisleidingen van groot belang is. Dit vanwege de toenemende groei van het personenvervoer en de toenemende en verdichtende woningbouw rond onze IJssellijn, daardoor nemen de risico's op het spoor toe. Dat de IJssellijn steeds meer in beeld komt voor goederenvervoer baart ons zorgen. De IJssellijn is immers niet geschikt voor een forse toename van het goederenvervoer en het kopmaken Deventer is geen aantrekkelijk alternatief voor vervoerders. Wij kijken dan ook met belangstelling uit naar de resultaten van het GNOE-onderzoek.

4. Wij vragen het Rijk, ondanks het ons bekende maatschappelijke debat en de discussie over de directe kosten, in te zetten op de scheiding van het personenvervoer en het spoorgoederenvervoer naar het achterland (o.a. Noord-Duitsland). In onze ogen is dit de meest wenselijke situatie voor de toekomstige generaties. De huidige spoorverbindingen worden nu immers niet meer aangelegd zoals ze eind 19e eeuw zijn aangelegd. De komende jaren zal deze discussie volop aan de orde zijn gezien het lopende GNOE traject. Wij pleiten dan ook voor een ontvlechting van personen- en goederenvervoer bij nieuwe toekomstige intensiveringen van het spoorgoederenvervoer, daarbij rekening houdend met evt. militair strategische noodzaak van dit moment. Wij zien de investeringen dienaangaande als investeringen in de leefbaarheid van onze samenleving op lange termijn. Investeringen in het faciliteren van 740m goederentreinen over gemengd spoor is in onze ogen niet doelmatig, zeker niet voordat besluiten zijn genomen in het kader van de GNOE-discussie.

5. Tot slot hebben wij met interesse kennisgenomen van de mogelijkheid tot het sturen op wensroutes via gedifferentieerde infraheffingen. Mogelijk kan dit voor de wensroutes ook gedifferentieerd worden voor de lengte van treinen en de aard van de goederen (gevaarlijke stoffen). Uiteindelijk zouden ook routeringsbesluiten door het Rijk overwogen kunnen worden, om daarmee de IJssellijn en haar dichtbevolkte gebieden te ontlasten van gevaarlijke stoffen vervoer en de risico-verhogende kopmaakhandeling op het binnenstedelijk emplacement in Deventer te vermijden. Zo kunnen de meest veilige routes worden gestimuleerd en kan mogelijk worden voorkomen dat de leefbaarheid in onze dorpen en steden negatief wordt beïnvloed.

Deze vijf punten worden gedragen door onze Colleges. Als lokale overheid voelen wij de verantwoordelijkheid om ons uit te spreken wanneer het om de belangen van onze inwoners gaat. Inwoners maken zich grote zorgen over de mogelijke intensivering van het spoorgoederenvervoer over bestaand (ongeschikt) spoor. Deze zorgen leven breed in onze gemeenschap, ongeacht of inwoners meer of minder direct aan het spoor wonen.

Wij geloven dat Nederland, als distributieland, een belangrijke rol kan en moet spelen in het stimuleren van spoorgoederenvervoer, zonder daarbij de leefomgeving te schaden.

Wij danken u voor uw aandacht en zien graag een reactie van u tegemoet op onze brief.

Hoogachtend,
Namens het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Deventer, Lochem, Zutphen, Brummen, Rheden,
namens hen,

Marcel Elferink,
Wethouder gemeente
Deventer

Ondertekend door:
Marcel Elferink
917CA952E4E640D...

Michiel Rijsberman,
Wethouder gemeente
Lochem

Ondertekend door:
Michiel Rijsberman
FF81ABDA4F574ED...

Sjoerd Wernet,
Wethouder gemeente
Zutphen

Pouwel Inberg,
Wethouder gemeente
Brummen

Ondertekend door:
Pouwel Inberg
91D1317AE56C4E9...

Ronald ter Hoeven,
Wethouder gemeente
Rheden